

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/92/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6623203007
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 03. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Zlocha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2026:6623203007.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Zlochu a sudkýň JUDr. Renáty Deákovovej a JUDr. Danice Kočíčkovej ako členiek senátu, v spore žalobcu: A. B., nar. XX. XXXXX XXXX, trvale bytom C. D. XXXX/XX, E., zast. Advokátska kancelária BUGRI s.r.o., so sídlom Nám. SPN 14/23, Zvolen, IČO: 56 434 995, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, IČO: 00 151 866, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy v sume 6.201,36 Eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Lučenec z 27. augusta 2025 č.k. 16C/53/2023-437 v spojení s opravným uznesením zo 4. septembra 2025 č.k. 16C/53/2023-499, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobca **m á n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100%, ktoré mu je žalovaný povinný zaplatiť v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o ich výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Lučenec (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 20. decembra 2023, č.k. 16C/53/2023-247 (ďalej len „rozsudok okresného súdu, prvý v poradí“) uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 6.201,36 Eur v lehote dní od právoplatnosti rozhodnutia (prvá výroková veta) a rozhodol o povinnosti žalovaného nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100% v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o ich výške (druhá výroková veta).

1.1 Okresný súd v rozsudku, prvom v poradí, dospel k záveru, že zlou (nesprávnou) transpozíciou únievého práva došlo k porušeniu pozitívneho záväzku štátu, aby prijal opatrenia na ochranu súkromného a rodinného práva žalobcu; štát neprijal právnu úpravu, ktorá má práva žalobcu ochraňovať a boli prijaté na pôde Európskej únie. V dôsledku uvedeného žalobca stratil nádej na pozitívnu zmenu právnej úpravy v prospech rešpektovania záväzkov štátu voči Európskej únii, ale aj záväzkov štátu voči nemu samému; v dôsledku uvedeného žalobcovi vzniká nemajetková ujma, ktorá by mala byť odškodnená formou relutárnej náhrady peňažného plnenia s poukazom na primeranú aplikáciu kritérií uvedených v § 17 ods.3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“). Súd prvej inštancie mal za to, že najbližším inštitútom, s ktorým je možné porovnať protiprávne konanie v danej veci, je odškodnenie nezákonnej väzby fyzickej osoby, pri odškodnení za ktorú sa tiež vychádza z rozsahu dní jej trvania; pri nezákonnej väzbe obdobne ako v prejednávanej veci, nemá poškodená osoba možnosť na sebarealizáciu, vytváranie, udržiavanie a rozvíjanie spoločenských a rodinných väzieb; rozdiel ale spočíva v závažnosti zásahu do týchto práv a preto žalobca nemôže byť za stratu svojho voľného času odškodnený v rovnakom rozsahu ako nezákonne väznená osoba. Okresný súd považoval za

primerané odškodnenie (z hľadiska závažnosti následkov u žalobcu) za jeden deň, ktorý strávil v práci nad stanovený rámec, sumu 20,-Eur, t.j. 260,-Eur za 13 dní. Okresný súd tiež mal za to, že v danom prípade má náhrada nemajetkovej ujmy plniť aj funkciu preventívno-sankčnú; nadobudol presvedčenie o existencii zlého úmyslu (na strane žalovaného) z uvedeného dôvodu bolo potrebné navýšiť náhradu ujmy za každý mesiac služby žalobcu na sumu 500,-Eur za každý mesiac trvania protiprávneho stavu. Okresný súd mal tak za to, že žalobcovi patrí nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za stratu nádeje na zmenu legislatívy za obdobie od 2.9.2020 do 2.12.2023 vo výške 19.500,-Eur; nakoľko však bol v zmysle § 216 ods.1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) viazaný žalobným návrhom a žalobca si uplatnil mene, okresný súd mu priznal žalobou uplatnený nárok vo výške 6.201,36 Eur.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) uznesením 30. mája 2024 č.k. 11Co/27/2024-306 (ďalej len „zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu“) rozsudok okresného súdu (prvý v poradí) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

2.1 Odvolací súd v zrušujúcom uznesení zdôraznil, že žalobca v žalobe uplatnený nárok skutkovo vymedzil tak, že uplatňuje nárok, ktorý mu vznikol v dôsledku dlhodobého zásahu do jeho osobnostných práv; domáhal sa škody vo forme nemajetkovej ujmy, ktorú vyčíslil podľa počtu hodín, ktoré reálne odsľúžil a ktoré hodiny mu neboli v rozpore s čl.2 ods.1 a čl.6 písm. b) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo dňa 4.11.2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (ďalej len „Smernica č. 2003/88/ES“), započítané do fondu pracovného času; žalobca sa nedomáhal nároku z dôvodu strany nádeje na zmenu legislatívy. Súd prvej inštancie vlastným výpočtom určil výšku náhrady nemajetkovej ujmy odôvodňujúc ju stratou nádeje na zmenu legislatívy. Svojim postupom tak nahradil procesnú aktivitu žalobcu a porušil tým zásadu ne ultra petitem predpokladanú § 216 C.s.p.. Odvolací súd taktiež konštatoval, že sa nemohol stotožniť a aplikáciou zákona č.514/2003 Z.z. na prejednávajúcu vec a to z dôvodu, že žalobca uplatnil nárok, ktorý mu vznikol v dôsledku absentujúcej, resp. nesprávnej transpozície Smernice č.2003/88/ES do zákona č.315/2001 Z.z. o Hasičskom a záchrannom zbere (ďalej len „zákon č.315/2001 Z.z.“ alebo „zákon o HaZZ“); nesprávna alebo absentujúca transpozícia smernice do noriem vnútroštátneho práva je však dôsledkom legislatívneho procesu, ktorý je v zmysle § 3 ods.1 písm.d) v spojení s § 9 ods.2 z pôsobnosti zákona č.514/2003 Z.z. vylúčený, keďže za nesprávny úradný postup nie je považovaný postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl.86 písm.a) a d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu Vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl.119 písm.b) Ústavy Slovenskej republiky. Súd prvej inštancie mal po zrušení rozsudku (prvého v poradí) žalobu opätovne prejednať; mal vychádzať z obsahu žaloby a posúdiť tak dôvodnosť uplatneného nároku.

3. Okresný súd Lučenec rozsudkom 27. augusta 2025, č.k. 16C/53/2023-437 v spojení s opravným uznesením zo 4. septembra 2025, č.k. 16C/53/2023-499 (ďalej spolu len „napadnutý rozsudok“ alebo „napadnuté rozhodnutie“) uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 6.201,36 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (prvá výroková veta) a rozhodol o povinnosti žalovaného nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100% v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu o ich výške (druhá výroková veta).

3.1 Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia sumy 6.201,36 Eur titulom náhrady škody spôsobenej porušením práva Európskej únie, konkrétne porušením Smernice č. 2003/88/ES. Žalobca je príslušníkom Hasičského a záchranného zboru (ďalej aj „HaZZ“) vykonávajúcim štátnu službu v služobnom pomere na hasičskej stanici v Lučenci, a to v súlade s ustanoveniami zákona č. 315/2001 Z.z.. Žalobca tvrdil a preukazoval, že služobný (pracovný) čas príslušníka HaZZ je rozvrhnutý nerovnomerne; pracovná zmena sa skladá z výkonu služby, na ktorú nadväzuje určená služobná pohotovosť na pracovisku (§ 92 ods.1 zákona č. 315/2001 Z.z.); do konca roka 2021 boli pracovné zmeny rozvrhnuté na 17 hodín výkonu služby a 7 hodín určenej služobnej pohotovosti; s účinnosťou od 1.1.2022 na 16 hodín výkonu služby a 8 hodín služobnej pohotovosti. Žalobca argumentoval, že služobná pohotovosť, či už určená alebo nariadená, sa do fondu pracovného času nezapočítava, v dôsledku čoho sa javí, že jeho priemerný týždenný pracovný čas neprekračuje 48 hodín. Za žalované obdobie od 1.7.2020 do 31.12.2020 žalobca odpracoval v rámci určenej služobnej pohotovosti 266,85 hodín; od 1. januára 2021 do 31. decembra 2021 odpracoval v rámci určenej služobnej pohotovosti 551,80 hodín; od 1. januára 2022 do 31. decembra 2022 odpracoval v rámci určenej služobnej pohotovosti 665,78 hodín a od 1. januára 2023 do 31. mája 2023 odpracoval v rámci

určenej služobnej pohotovosti 277,12 hodín. Celkovo tak za žalované obdobie od 1. júla 2020 do 31. mája 2023 odpracoval spolu 1.761,55 hodín určenej služobnej pohotovosti + 25,77 hodín nariadenej služobnej pohotovosti, ktoré neboli započítané do pracovného času; týždenný pracovný čas žalobcu tak v žalovanom období dosiahol 50,70 hodín týždenne, a teda presahoval nielen 40 hodinový týždenný služobný čas príslušníka HaZZ v zmysle ustanovenia § 85 ods.2 zákona č.315/2001 Z.z., ale aj maximálne prípustný týždenný pracovný čas 48 hodín stanovený čl. 6 písm.b) smernice č. 2003/88/ES. Nakoľko zákon č. 315/2001 Z.z. nepovažuje služobnú pohotovosť hasičov za súčasť ich služobného času, je daný rozpor zákona č. 315/2001 Z.z. s úniovým právom ako aj s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie. Z rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-429/09 zo dňa 25.11.2010 vo veci Günter Fűß vyplýva, že čl. 6 písm.b) Smernice č. 2003/88/ES má priamy účinok, keďže priznáva jednotlivcom práva, ktoré môžu priamo uplatniť v konaní pred vnútroštátnymi súdmi; žalobca je tak aktívne vecne legitimovaný v tomto konaní. Zároveň mal za to, že pasívne vecne legitimovaným subjektom v konaní o náhradu škody, ktorá vznikla porušením úniového práva je štát, keďže neprijal opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie dodržiavania požiadavky vyplývajúcej z čl. 6 písm.b) Smernice č. 2003/88/ES; poukazujúc na ustanovenie § 135 ods.1 C.s.p. žalobca konštatoval, že za Slovenskú republiku v tomto spore koná ministerstvo, do pôsobnosti ktorého spadá HaZZ. Čo sa týka právneho posúdenia žalovaného nároku, žalobca mal za to, že pri absencii vnútroštátnej právnej úpravy nároku na náhradu škody z porušenia práva Európskej únie je potrebné posudzovať tento nárok analogicky podľa ustanovení právneho poriadku Slovenskej republiky, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom najbližšie; týmito sú ustanovenia § 11 až § 13 zákona č.40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) upravujúce nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada sa poskytuje v peniazoch. Pokiaľ ide o spôsob výpočtu výšky náhrady škody, žalobca analogicky vychádzajúc z ustanovenia § 122 ods.1 a ods.2 písm.a) zákona č. 315/2001 Z.z. určil výšku nemajetkovej ujmy za kalendárny mesiac ako súčin odpracovaných hodín určenej služobnej pohotovosti v daný kalendárny mesiac a 35 % alebo 20 % z príslušnej časti služobného platu za každú odpracovanú hodinu služobnej pohotovosti v závislosti od toho, či hodiny služobnej pohotovosti boli odpracované počas bežného služobného dňa (50 % - 15 % = 35 %) alebo v deň služobného pokoja (50 % - 30 % = 20 %); v konkrétnostiach takto za obdobie júl – december vyčíslil nemajetkovú ujmu na sumu 867,63 Eur; za obdobie roka 2021 (január – december) ju vyčíslil na sumu 1.905,67 Eur; za obdobie roka 2022 (január – december) ju vyčíslil na sumu 2.362,74 Eur a za obdobie roka 2023 (január – máj) nemajetkovú ujmu vyčíslil na sumu 1.065,32 Eur. Celkom tak uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 6.201,36 Eur.

3.2 Žalovaný mal v zmysle jeho skutkových tvrdení za to, že Smernica č. 2003/88/ES sa na hasičov nevzťahuje, dôvodil, že štátnu službu príslušníkov HaZZ vykonávajúcich zásahovú činnosť možno subsumovať pod negatívne vymedzenie pôsobnosti Smernice č. 89/391/EHS v zmysle jej čl. 2 ods.2.; žalovaný bol toho názoru, že nie je pasívne vecne legitimovaný v spore; namietal absenciu pasívnej vecnej legitimácie tvrdením, že sa miera zodpovednosti za prípadný vznik škody musí medzi dvoma samostatnými subjektmi (Slovenská republika a Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, resp. HaZZ) rozlišovať; ak by aj súd dospel k záveru o nesprávnej aplikácii smernice, táto skutočnosť nesúvisí so zodpovednosťou žalovaného za správnosť prebratia smernice do právneho poriadku. Žalovaný tvrdil, že Smernica č. 2003/88/ES bola transponovaná správne, čo vyplýva aj z transpozičnej prílohy č. 4 bod 6 zákona o HaZZ; namietol, že žalobca neosvedčil vznik nároku na náhradu škody; upriamil pozornosť aj na možnosť nerovnomerného rozvrhnutia pracovného času vyplývajúcu z ustanovenia § 86 ods.2 zákona č. 315/2001 Z.z.; žalovaný zároveň namietol, že žalobca nepreukázal zásah do súkromného a rodinného života; výšku žalobcom uplatnenej nemajetkovej ujmy označil za neprimeranú, a to aj v porovnaní s výškou náhrad priznávaných obetiam trestných činov, ktorých ujma je v porovnaní s údajnou ujmovou žalobcu neporovnateľne vyššia; namietol miestnu nepríslušnosť konajúceho súdu prvej inštancie s tým, že miestne príslušným je Mestský súd Bratislava IV.

3.3 Okresný súd pri rozhodovaní o podanej žalobe aplikoval ustanovenia § 85 ods.1, 2, § 86 ods.1, 2, § 92 ods.1, 2, 4, § 103 ods.1, 2, 5, § 116 ods.1, 2, § 122 ods.1, 2, 3, § 130, § 135e ods.1, 2, 3 zákona č. 315/2001 Z.z., § 11 písm. c) zákona č. 575/2001 Z.z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy, § 11, § 13 ods.1, 2, § 100 ods.1, 2, § 101, § 853 ods.1 Občianskeho zákonníka, čl. 7 ods.5, ods.7, čl. 36 ods.1, čl.40 a čl. 144 ods.1 zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky, bod 5, čl. 1 ods.1, 2, 3, čl. 2 ods.1, 2, 3, 5, čl 6 písm. a), b), čl. 16, čl. 17 ods.1, 5 Smernice č. 2003/88/ES a čl. 2 ods.1, 2 Smernice č. 89/391/EHS.

3.4 Súd prvej inštancie konštatoval, že v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky neexistuje iný orgán ako všeobecný súd, ktorý by mal právomoc rozhodnúť o práve žalobcu na náhradu škody z dôvodu porušenia úniového práva. Poukázal na ustanovenie čl. 1, C.s.p. a zdôraznil, že spor o náhradu škody spôsobenej jednotlivcovi porušením práva únie v dôsledku nesprávnej transpozície smernice Európskej únie do vnútroštátneho právneho poriadku je potrebné zaradiť medzi súkromnoprávne spory; aj z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie vyplýva, že spory o náhradu škody spôsobenej porušením práva únie medzi jednotlivcami a štátom majú rozhodovať príslušné vnútroštátne súdy. Keďže mal okresný súd za to, že spor medzi žalobcom a žalovaným je sporom súkromnoprávnym, týkajúcim sa žalobcom uplatneného nároku na náhradu škody ako nemajetkovej ujmy, vyvodil svoju právomoc prejednať a rozhodnúť daný spor.

3.5 Za bezpredmetnú označil súd prvej inštancie obranu žalovaného o nedostatku jeho pasívnej vecnej legitímácie; tu zdôraznil, že osoba, ktorá je konaním štátu poškodená, sa môže domáhať voči štátu náhrady škody, ak smernica, ktorá má priamy účinok, je dostatočne jasná a presná a nebola vôbec alebo nebola správne transponovaná do právneho poriadku členského štátu; predpoklady zodpovednosti za vzniknutú škodu vychádzajú z absolútnej objektívnej zodpovednosti členského štátu za takto vzniknutú škodu. Okresný súd ustálil, že čl. 6 písm. b) Smernice č. 2003/88/ES má priamy účinok, pretože priznáva jednotlivcovi práva v rámci minimálnych požiadaviek na bezpečnosť a ochranu zdravia pri organizácii pracovného času; zodpovednosť členského štátu Európskej únie platí v prípade každého porušenia bez ohľadu na verejný orgán, ktorý sa porušenia dopustil a bez ohľadu na to, aký verejný orgán má podľa vnútroštátneho práva povinnosť škodu nahradiť. V kontexte uvedeného konštatoval, že žalovaný – Slovenská republika je v spore pasívne vecne legitimovaným subjektom, v mene ktorej koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky ako ústredný orgán, do pôsobnosti ktorého spadá HaZZ, ktorého príslušníkom je a v rozhodnej dobe bol žalobca.

3.6 Súd prvej inštancie aplikujúc ustanovenie § 19 písm. b) C.s.p. ustálil, že k zásahu do práv žalobcu postupom žalovaného došlo v súvislosti s výkonom štátnej služby v mieste výkonu štátnej služby v územnom obvode Okresného súdu Lučenec, preto námietku miestnej nepríslušnosti vyhodnotil ako nedôvodnú.

3.7 Ak žalovaný argumentoval, že Smernica č. 2003/88/ES sa na žalobcu z dôvodu charakteru vykonávaných činností nevzťahuje, okresný súd konštatoval, že Smernica č. 2003/88/ES definuje svoj rozsah pôsobnosti na všetky odvetvia a činnosti – verejné i súkromné a výslovne odkazuje na čl. 2 Smernice Rady z 12. júna 1989 o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci č. 89/391/EHS (ďalej len „Smernica č. 89/391/EHS“), v zmysle ktorého ods.2 sa daná smernica neuplatňuje tam, kde sú nevyhnutne v rozpore charakteristiky vlastné pre určité osobitné činnosti verejných služieb, napríklad ozbrojené sily, polícia alebo určité osobitné činnosti služieb civilnej ochrany; v danom prípade sa bezpečnosť a ochrana zdravia pracovníkov, ak je to možné, musí zabezpečiť v zmysle cieľov Smernice č. 2003/88/ES; čl. 2 ods. 2 Smernice č. 89/391/EHS nevyučuje z pôsobnosti smernice služby civilnej ochrany ako takej, ale len určité osobitné činnosti týchto služieb; rozsah jej pôsobnosti sa obmedzuje na prípady nevyhnutnej ochrany záujmov, napríklad v prípade neočakávaných udalostí priamo ohrozujúcich život, zdravie či majetok, pre ktoré je typické, že nie je možné rozvrhnúť pracovný čas pre zásahové a záchranné tímy. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že služba vykonávaná žalobcom sa nevyznačuje žiadnymi osobitosťami, ktoré by odporovali použitiu právnych noriem spoločenstva v oblasti ochrany zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov pri práci, na základe čoho prijal záver, že služobná činnosť žalobcu v prejednávanej veci patrí do pôsobnosti Smernice č. 2003/88/ES. Zároveň, vychádzajúc z čl. 17 Smernice č. 2003/88/ES upravujúceho odchýlky od čl.6 tejto smernice, okresný súd vyvodil, že štátna služba žalobcu nevykazuje žiadne osobitosti, ktoré by v štandardnom režime fungovania v rámci plnenia úloh zboru podľa zákona o HaZZ mali zakladať výnimku z pôsobnosti Smernice č. 2003/88/ES.

3.8 Okresný súd poukázal na vzťah úniového a vnútroštátneho práva riadiaci sa zásadou prednosti a priameho účinku a povinnosťou vnútroštátnych orgánov aplikovať normy úniového práva z úradnej povinnosti. Súdny dvor Európskej únie judikoval, že čl.6 písm. b) Smernice č.2003/88/ES má priamy účinok (rozsudok C-429/09 vo veci Günter Fuß), pretože priznáva jednotlivcom práva, ktoré môžu priamo uplatniť v konaní pred vnútroštátnymi súdmi. Žalovaný namietal tvrdenie žalobcu, že dotknutá smernica nebola do právneho poriadku Slovenskej republiky transponovaná správne. K uvedenému okresný súd uviedol, že z ustanovení zákona č. 315/2001 Z.z. nevyplýva, že by služobná pohotovosť hasičov

v mieste výkonu služby bola považovaná za súčasť služobného času; čas služobnej pohotovosti, pokiaľ nedochádza k služobným výjazdom, sa do služobného času nezapočítava. Práve v uvedenom videl súd prvej inštancie rozpor s právom Európskej únie. Ak žalovaný argumentoval, že výkon neaktívnej služobnej pohotovosti nemožno započítať do pracovného služobného času okresný súd uviedol, že z § 86 zákona č. 315/2001 Z.z. pri nerovnomernom rozvrhnutí služobného času vyplýva, že zákon rozlišuje medzi dĺžkou vykonávania štátnej služby a na ňu nadväzujúcou služobnou pohotovosťou v mieste vykonávania štátnej služby; rozlišovanie je zreteľné aj z ohodnotenia výkonu štátnej služby a výkonu služobnej pohotovosti v § 103 citovaného zákona, keď za výkon služobnej pohotovosti patrí okrem služobného príjmu osobitný mzdový nárok vo forme peňažnej náhrady za služobnú pohotovosť v štátnej službe; rozlíšenie vyplýva aj z § 122 ods.3 zákona č. 315/2001 Z.z., pretože aj počas trvania služobnej pohotovosti dôjde k vykonaniu výjazdu, až takéto vykonávanie je štátnou službou. Podľa Smernice č.2003/88/ES je pracovný čas aj čas pracovnej pohotovosti a pohotovostnej služby, počas ktorej je pracovník prítomný na pracovisku; 48 hodinová hranica pre priemerný týždenný pracovný čas určený smernicou zahŕňa nadčasy, aj pracovnú pohotovosť. Zákon č.315/2001 Z.z. umožňuje zamestnávateľovi nezapočítať neaktívnu časť služobnej pohotovosti do služobného času a rozvrhnúť žalobcovi služobný čas tak, že tento presiahne maximálnu hranicu stanovenú v čl.6 písm. b) Smernice č. 2003/88/EHS. Z uvedeného okresný súd vyvodil záver, že práva žalobcu sú vzhľadom na znenie čl.2, čl.6 písm. b) Smernice č.2003/88/EHS porušované, a to dostatočne závažne, pretože ide o práva s osobitným významom, ktoré zakladajú minimálnu požiadavku na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

3.9 Súd prvej inštancie skúmal, či je daný základ nároku žalobcu na náhradu škody v dôsledku porušenia jeho práv plynúcich z čl. 2 a 6 písm. b) Smernice č. 2003/88/ES. Súdny dvor Európskej únie vo viacerých rozhodnutiach judikoval, že poškodení jednotlivci majú právo na náhradu škody, keď sú splnené tri podmienky: 1/ cieľom porušenej normy únie je priznať jednotlivcom práva a porušenie je dostatočne závažné, 2/ existencia škody a 3/ priama príčinná súvislosť medzi porušením a škodou spôsobenou poškodeným jednotlivcom.

3.9.1 Pokiaľ ide o prvú podmienku. okresný súd konštatoval, že táto bola splnená, nakoľko čl. 2 a čl. 6 písm. b) Smernice č. 2003/88/ES predstavuje pravidlo sociálneho práva Európskej únie s osobitným významom, z ktorého má mať prospech každý pracovník, keďže stanovuje minimálnu požiadavku na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia; táto ukladala členským štátom stanoviť 48 hodinovú hranicu pre priemerný týždenný pracovný čas vrátane nadčasov a pracovnej pohotovosti, od ktorej sa nemožno odchyliť. Súčasne, podľa judikatúry súdneho dvora ide o dostatočne závažné porušenie práva únie.

3.9.2 Čo sa týka druhej a tretej podmienky, tieto podľa názoru súdu prvej inštancie úzko súvisia s posúdením nároku, ktorý si žalobca z titulu porušenia úniijného práva uplatnil. Súdny dvor ustálil, že náhrada škody spôsobenej jednotlivcom porušením komunitárneho práva zo strany členského štátu musí byť adekvátna spôsobenej škode. Keďže v tejto oblasti neexistuje komunitárna úprava, kritériá na určenie rozsahu odškodnenia vyplývajú z vnútroštátneho právneho poriadku, pričom však tieto kritériá nemôžu byť menej priaznivé ako tie, ktoré sa uplatňujú v prípade porušenia vnútroštátneho práva a rovnako tieto kritériá nesmú mať taký charakter, že spôsobia praktickú nemožnosť dosiahnutia odškodnenia, prípadne ho neprimerane sťažia. V neposlednom rade náhrada škody spôsobenej jednotlivcovi porušením práva únie musí byť primeraná vzniknutej škode, aby mohla zabezpečiť skutočnú ochranu jeho práv. Slovenská právna úprava neobsahuje pravidlá na odškodňovanie jednotlivcov pri porušovaní komunitárneho práva, preto sa súd prvej inštancie stotožnil s argumentáciou žalobcu, že nerešpektovaním Smernice č. 2003/88/ES mu vznikla nemajetková ujma, ktorú je možné analogicky posudzovať podľa zásad upravených v § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka vzťahujúcich sa na právo na ochranu osobnosti. Okresný súd poznamenal, že hoci Slovenská republika prijala zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, posudzovanie zodpovednosti štátu za porušenie komunitárneho práva v zmysle tejto úpravy je vylúčené vzhľadom na úpravu rozsahu použiteľnosti daného zákona.

3.9.3 Na základe vyššie uvedených skutočností súd prvej inštancie ustálil, že základ nároku žalobcu bol daný. V dôsledku nerešpektovania čl. 2 ods.1, 2 a čl. 6 písm. b) Smernice č. 2003/88/ES pri rozvrhovaní pracovného času prišiel žalobca o veľký počet hodín voľného času, ktoré by inak venoval rozvíjaniu osobných, rodinných a priateľských vzťahov ako aj fyzickej a psychickej regenerácii; týmto došlo k zásahu do jeho osobnostných práv; okresný súd vyvodil, že za uvedené žalobcovi patrí nárok

na primerané odškodnenie; samotné konštatovanie porušenia práva nepovažoval súd za dostatočné zadostučinenie; týmto sa javilo byť práve odškodnenie vzniknutej ujmy.

3.9.4 V nadväznosti na vyššie uvedené vychádzal súd prvej inštancie zo žalobcom predloženého prepočtu hodín služobnej pohotovosti, ktoré mu neboli zarátané do fondu pracovného času v žalovanom období (1. júla 2020 do 31.5.2023) v rozsahu 1.787,32 hodín; žalovaný tieto žalobcom predložené dôkazy nerozporoval, preto ich okresný súd považoval za nesporné. Okresný súd si zároveň osvojil spôsob výpočtu náhrady škody ako nemajetkovej ujmy uvedený v žalobe, ktorý považoval za primeraný; uplatnenú výšku nemajetkovej ujmy považoval za primeranú, ktorá zároveň spĺňa odškodňovaciu funkciu a súčasne nie je sumou neprimerane vysokou s prihliadnutím na obdobie, počas ktorého k porušovaniu práv žalobcu dochádzalo. K argumentácii žalovaného namietajúceho výpočet výšky náhrady nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie zdôraznil, že nebolo preukázané že by v rozhodnom období nedošlo k prekročeniu maximálnej 48-hodinového priemerného týždenného pracovného času. Uviedol, že peňažná satisfakcia za neoprávnený zásah do osobnosti je závislá na úvahe súdu, nemožno ju vyjadriť presným matematickým výpočtom. Výpočet uskutočnený žalobcom je preto potrebné posudzovať z pohľadu, či suma, ku ktorej žalobca na základe tohto výpočtu dospel, je primeranou peňažnou satisfakciou za neoprávnený zásah. Iba skutočnosť, že žalobca založil výšku peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy na výpočte, ktorý si sám stanovil, neznamená, že si v skutočnosti uplatnil mzdový nárok, pretože o mzdový nárok by išlo v prípade, ak by ho žalobca odvodzoval z konkrétnych ustanovení zákona č. 315/2001 Z.z. alebo z ustanovení smernice či iných aktov únie, podľa ktorých by mal na takýto mzdový nárok právo.

3.10 Okresný súd sa zaoberal vznesenou námietkou premlčania. Poukázal na všeobecnú trojročnú premlčaciu dobu v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka; začiatom plynutia premlčacej doby je viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilého porušiť alebo ohroziť osobnostné práva žalobcu. K ujme na právach dochádzalo každým kalendárnym mesiacom za žalované obdobie. Žalovaný nekompenzoval ujmu v služobnom plate žalobcu ku dňu splatnosti mzdy za kalendárny mesiac, splatnej vždy k 10. dňu nasledujúceho kalendárneho mesiaca. Žalobca si nárok uplatnil počnúc splatnosťou mzdy za mesiac júl 2020, ktorá bola splatná 10. augusta 2020; žaloba bola súdu doručená 8. augusta 2023, a teda žiadna časť v spore uplatneného nároku nie je premlčaná.

3.11 V kontexte týchto skutočností považoval súd prvej inštancie uplatnený nárok v celom rozsahu za daný čo do dôvodu a výšky, preto žalobe v plnom rozsahu vyhovel; súd určil lehotu na plnenie v rozsahu 3 dní od právoplatnosti rozsudku (§ 232 ods.1 C.s.p.). Návrhu žalovaného na stanovenie dlhšej paričnej lehoty okresný súd nevyhovel.

3.12 O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods.1 v spojení s § 262 ods.1 C.s.p.. Nakoľko bol žalobca v konaní v plnom rozsahu úspešný, priznal mu proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

4. Opravným uznesením zo 4. septembra 2025 č.k. 16C/53/2023-499 okresný súd iba opravil rozsudok v záhlaví v časti týkajúcej sa označenia žalobcu, pokiaľ ide o bydlisko žalobcu.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný (ďalej aj „odvolateľ“) v zákonom stanovenej lehote odvolanie s návrhom, aby odvolací súd zmenil rozsudok okresného súdu tak, že žalobu zamietne; žiadal priznať nárok na náhradu trov konania. Uplatnil odvolacie dôvody uvedené v ustanovení § 365 ods.1 písm. b), d), f) a h) C.s.p.; tvrdil tak, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

5.1 Pokiaľ žalovaný namietol odvolací dôvod uvedený v § 365 ods.1 písm. b) C.s.p. namietal nepreskúmateľnosť rozsudku súdu prvej inštancie s poukazom na rozhodnutia vyšších súdnych autorít. Uviedol, že nepovažuje napadnutý rozsudok okresného súdu za právne správny, náležité a preskúmateľne odôvodnený; mal za to, že súd prvej inštancie predmetnú vec nesprávne právne vyhodnotil; rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Rozporoval základné závery obsiahnuté v napadnutom rozsudku a zotrval na svojej právnej a skutkovej argumentácii

konštantne zastávanej od počiatku konania a na svoju dovtedajšiu argumentáciu z konania pred súdom prvej inštancie odkázal.

5.2 V konkrétnostiach žalovaný uviedol, že súdy sa pri skúmaní toho, čo je pracovným časom a čo časom odpočinku musia v obdobných sporoch zaoberať nielen skúmaním, či služobná pohotovosť je pracovným časom ale aj tým, či dni ako riadna ročná dovolenka, dodatková dovolenka, dovolenka za sviatok bez odpočtu, náhradné voľno za prácu vo sviatok, náhradné voľno za prácu nadčas, ak oň žalobca požiada, služobné voľno, voľno z kolektívnej zmluvy, návšteva lekára, sprevádzanie rodinného príslušníka do lekárskeho zariadenia, práceneschopnosť, karanténna práceneschopnosť či ošetrovanie člena rodiny a rekondičné pobyty sú časom odpočinku. Judikatúra Súdneho dvora Európskej únie je stabilná v tom, že nie je pracovný čas ale aj čas odpočinku je pojem únie, ktorý je nemenný; určitý čas sa považuje za pracovný čas ak a/ pracovník pracuje, b/ vykonáva svoju činnosť a svoje povinnosti a c/ je k dispozícii zamestnávateľovi; pracovná čas je potrebné chápať ako protiklad k času odpočinku, tieto pojmy sa navzájom vylučujú. Súdny dvor EÚ tak ustanovil kritériá „pracovného času“; ak v súlade so znením smernice a s judikatúrou Súdneho dvora príslušný čas tieto kritériá nespĺňa, treba ho považovať za čas odpočinku. Nemožno sa tak dovolávať § 97 ods.1 zákona č. 315/2001 Z.z., ktoré má pracovnoprávny charakter; uvedené vyplýva aj z tabuľky zhody k zákonu č. 561/2005 Z.z..

5.3 V zhode so závermi súdu prvej inštancie žalovaný poukázal na závery vyplývajúce z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie, podľa ktorých pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody za porušenie práva únie musia byť kumulatívne naplnené nasledovné podmienky: 1/ cieľom porušenej právnej normy Európskej únie je priznať jednotlivcom práva, 2/ porušenie je dostatočne závažné a 3/ medzi týmto porušením a škodou spôsobenou jednotlivcom existuje príčinná súvislosť.

5.4 Odvolateľ poukázal na dôkazné bremeno, ktoré v sporovom konaní zaťažuje žalobcu; s ohľadom na zásadu kontradiktórnosti konštatoval, že úlohou žalobcu je označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie v súlade s princípom hospodárnosti, a teda na začiatku konania. Žalovaný vyjadril presvedčenie, že žalobca riadne nepreukázal nárok čo do titulu a výšky; uplatnenú sumu označil za neprimeranú a premrštenú v porovnaní s výškou náhrad, ktorá je priznávaná obetiam trestných činov, ktorých ujma je v porovnaní s ujmom žalobcu podstatne vyššia. Poukazujúc na ustanovenie § 13 ods.2 Občianskeho zákonníka žalovaný konštatoval, že žalobca doposiaľ nepreukázal zásah do súkromného, rodinného života či neoprávnený zásah, ktorý by sa odrazil napríklad v medziľudských vzťahoch či nepriaznivom zdravotnom stave žalobcu v príčinnej súvislosti s výkonom povolania v takej miere, ktorá by odôvodňovala výšku priznanej sumy súdom prvej inštancie. V súvislosti s náhradou škody, resp. nemajetkovej ujmy citoval viaceré rozhodnutia všeobecných súdov Slovenskej republiky (napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 26Co/94/2020 zo dňa 30.6.2021, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 6Co/159/2019 zo dňa 27.05.2020) ako aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (sp.zn. 7Cdo/29/2021 zo dňa 31.1.2023) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. nález sp.zn. III. ÚS 228/2017 z 5. decembra 2017).

5.5 Žalovaný odvolaním napadol aj výrok o nároku na náhradu trov konania; mal za to, že nárok žalobcu bol uplatnený nesprávne, a teda súd prvej inštancie aj v súvislosti s II. výrokovou vetou vec nesprávne právne posúdil.

6. Žalobca sa v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného stotožnil s rozsudkom súdu prvej inštancie považujúc ho v celom rozsahu za zákonný a vecne správny; navrhol ho potvrdiť.

6.1 Žalobca považoval napadnutý rozsudok za preskúmateľný, obsahujúci dostatok skutkových a právnych záverov a jeho odôvodnenie umožňuje ktorejkoľvek osobe a nepochybne aj žalovanému porozumieť dôvodom rozhodnutia a využívať opravné prostriedky. Tomuto zodpovedá aj skutočnosť, že samotný žalovaný rozsudku porozumel, nakoľko voči nemu v odvolaní vznáša konkrétne námietky. Z práva na spravodlivý proces nevyplýva, aby sa všeobecný súd stotožnil s právnymi názormi strany sporu a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, resp. rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Napadnutý rozsudok nerobí arbitrárnym len to, že ho žalovaný za taký označí; námietky žalovaného sú založené len na jeho nespokojnosti s právnym posúdením a meritórnym rozhodnutím súdu prvej inštancie; uvedené ale nezakladá nesprávnosť postupu súdu, ktorým by došlo k odňatiu možnosti strany sporu uskutočňovať jej procesné práva.

6.2 Žalobca tvrdil, že jeho rozhodujúce skutkové tvrdenia žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie účinne nepoprel; svoje tvrdenia, resp. číselné údaje nepodložil nijakým prepočtom a jeho vyjadrenia sú tak nepodložené a nepreskúmateľné.

6.3 Ak žalovaný namietal, že výška priznanej náhrady nemajetkovej ujmy je nepreskúmateľná, žalobca uviedol, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie jeho výsluchom; dôkaz vo forme výsluchu strany sporu je zákonom predpokladaným a úplne rovnocenným dôkazom v porovnaní s inými dôkazmi; žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu. Tento v spore vykonaný dôkaz a skutkové zistenia, ktoré z neho vyplynuli, nemožno pri hodnotení skutkového a dôkazného stavu ignorovať tak, ako sa toho domáha žalovaný.

6.4 Pokiaľ ide o podmienky priznania nároku na náhradu škody, tieto definovala judikatúra Súdneho dvora Európskej únie; ustanovenia o ochrane osobnosti sú v spore aplikované len na základe analógie ako podklad pre určenie výšky nemajetkovej ujmy žalobcu, kým predpoklady zodpovednosti žalovaného za spôsobenú škodu (nemajetkovú ujmu) sú aplikované na základe judikatúry Súdneho dvora. Súdom citovaný rozsudok C-243/09 vo veci Günter Fuß konštatoval, že už len samotná strata času odpočinku sama o sebe bez ďalšieho zakladá nárok na náhradu škody porušením čl. 6 písm. b) Smernice č. 2003/88/ES, a to bez toho, aby k tomuto následku musel pristúpiť akýkoľvek ďalší prípadný následok na osobnostných právach žalobcu z hľadiska vnútroštátneho práva. Tento záver potvrdil Súdny dvor aj v neskoršom rozhodnutí C-367/23.

6.5 Žalobca vyjadril presvedčenie, že v konaní preukázal zásah do súkromného a rodinného života; v tomto smere poukázal na listinné dôkazy a svoj výsluch na pojednávaní. Reagujúc na námietku neprimeranosti výšky prisúdeného nároku uviedol, že pre posúdenie primeranosti žalovanej, resp. následne prisúdenej výšky nároku, nie je rozhodujúce to, aký spôsob výpočtu či stanovenia výšky nároku žalobca či súd použije, podstatné je, aby súdom priznaná výška náhrady bola primeraná ku všetkým okolnostiam, za ktorých škoda vznikla a k jej následkom tak, aby predstavovala skutočné odškodnenie ujmy, ktorá sa už inak než poskytnutím peňažnej náhrady odškodniť nedá; žalobca bol toho názoru, že súd prvej inštancie zväzil primeranosť požadovanej náhrady so všetkými skutkovo a právne relevantnými okolnosťami, za ktorých škoda vznikla, prihliadol na následky protiprávneho stavu; mal tak za to, že prisúdená náhrada škody vo forme nemajetkovej ujmy v peniazoch zohľadňuje závažnosť, intenzitu a dĺžku trvania zásahu do jeho základných práv, mieru zavinenia žalovaného a okolnosti, za ktorých došlo k porušovaniu jeho práv.

6.6 Žalobca ďalej poukázal na skutočnosť, ktorá podľa jeho názoru sama o sebe vyvracia dôvodnosť takmer všetkých námietok, prezentovaných v spore a týkajúcich sa žalovaným tvrdenej správnosti transpozície Smernice č. 2003/88/ES do právneho poriadku Slovenskej republiky. V skrátrenom legislatívnom konaní bola dňa 17.6.2025 schválená novela zákona č. 315/2001 Z.z.; dôvodom legislatívnej zmeny malo byť to, že súdny dvor posudzuje legálnosť postupu Slovenskej republiky pri aplikácii Smernice č. 2003/88/ES; zároveň začne Európska komisia posudzovať súlad zákona so Smernicou č. 2003/88/ES; nie je predpoklad úspechu SR, pričom pri nezosúladení národnej legislatívy so smernicou hrozia pokuty v státisícoch až miliónoch EUR. Sám žalovaný si bol a je vedomý skutočnosti, že Smernica č. 2003/88/ES nebola správne transponovaná do zákona o HaZZ a že smernica je, pokiaľ ide o dodržanie ustanovení o pracovnom čase a jeho limitoch, na úkor zásahových hasičov dlhodobo porušovaná. Napriek uvedenému žalovaný naďalej formálne spochybňuje všetky skutočnosti, ktoré dôvody poslednej legislatívnej zmeny úplne vyvracajú. Ak by tvrdenia žalovaného boli správne a už doterajšia úprava by zodpovedala tomu, čo žalovaný v spore tvrdil, neexistoval by žiadny dôvod na prijatie legislatívnej zmeny.

6.7 Žalobca tak rozsudok súdu prvej inštancie považoval za správny, a to aj vo výroku o nároku na náhradu trov konania, a navrhol ho potvrdiť.

7. Žalovaný v písomnom vyjadrení (replika) zotrval na podanom odvolaní a svojich predchádzajúcich podaniach; právne posúdenie veci súdom prvej inštancie označil za nesprávne. Poukázal na vývoj rozhodovacej praxe odvolacích súdov, z ktorých vyvodil, že sudy prestali obdobné spory zovšeobecňovať. Žalovaný disponuje viac ako 50 zamietajúcimi rozsudkami; Krajský súd v Banskej Bystrici vrátil veci na ďalšie konania s tým, že žalobca musí preukázať prekročenie maximálneho priemerného pracovného času v obdobiach dlhých 6 mesiacov a nemôže vychádzať len z fondu

pracovného času, pretože tento zahŕňa aj časy odpočinku z pracovnoprávných alebo sociálnoprávných dôvodov, ktoré nie sú predmetom konania; rovnako krajský súd zdôraznil, že dôkazné bremeno je na strane žalobcov. Uzavrel, že v konaniach o náhradu nemajetkovej ujmy musí byť nemajetková ujma nie len tvrdená, ale aj hodnoverne preukázaná.

8. Ďalšie písomné vyjadrenie podané nebolo.

9. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní, vec preskúmal v rozsahu určenom § 380 ods. 1, 2 C.s.p., v rozsahu určenom ustanovením § 379 C.s.p., bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods.1, 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

9.1 Podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky žalovaného ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozhodnutím súdu prvej inštancie. Okresný súd dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktoré aplikoval správne ustanovenia právneho predpisu; vec správne právne posúdil. Okresný súd vykonal dostatočné dokazovanie na zistenie skutkového stavu; tento zistil úplne a správne. S dôvodmi, pre ktoré súd prvej inštancie priznal žalobcovi ním uplatnený nárok sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil.

10.1 Napriek konštatovaniu o správnosti odvolaním napadnutého rozsudku vzhliadol odvolací súd potrebu pripomenúť okresnému súdu, že odôvodnenie rozsudku má byť stručné, jasné a výstižné; pod túto požiadavku nespadá doslovné prepisovanie všetkých vyjadrení a skutkových tvrdení strán sporu; práve strany sporu sú subjektami, ktoré svojimi podaniami tvoria obsah súdneho spisu, a teda vedia, aká bola ich argumentácia ako aj argumentácia protistrany. Z právnej teórie ako aj súdnej praxe vyplýva, že „opis uplatneného nároku nemá byť doslovným prevzatím alebo dokonca prepisom obsahu žaloby“, „nie je potrebné doslovné prepisovať text vyjadrenia k žalobe a ďalších procesných podaní“, „rozsudok nemá obsahovať zbytočné informácie“; súd prvej inštancie sa uvedeným neriadil; opis jednotlivých podaní strán sporu a ich vyjadrení na pojednávaní totiž predstavuje najrozsiahlejšiu časť odôvodnenia, a to od strany 1 po stranu 85; skutkové zistenia z listinných dôkazov obsahuje strana 85 a 86 napadnutého rozsudku, citácia zákonných ustanovení je obsiahnutá na stranách 86 až 92; právnu argumentáciu týkajúcu sa veci súd prvej inštancie rozvinul na stranách 93 až 10; zároveň, nielen pre strany sporu, môže byť mäťúce členenie (štruktúra) odôvodnenia rozsudku. Uvedené však nemalo za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nakoľko myšlienkové postupy, právne úvahy a závery z nich vyplývajúce považuje odvolací súd za správne. Navyše dopĺňa ďalšie skutočnosti podporujúce správnosť napadnutého rozsudku:

11. V konaní nebolo sporné, že žalobca je príslušníkom HaZZ; štátnu službu vykonáva na hasičskej stanici v Lučenci. Podanou žalobou sa domáhal zaplata sumy 6.201,36 Eur, a to titulom náhrady škody vo forme nemajetkovej ujmy; táto mala žalobcovi vzniknúť v dôsledku porušovania jeho práv garantovaných normami komunitárneho práva. Procesný útok žalobcu bol založený na argumentácii o nesprávnom transponovaní čl. 2 ods.1 a čl. 6 písm. b) Smernice č. 2003/88/ES do právneho poriadku Slovenskej republiky. Na podporu svojich tvrdení o porušovaní čl. 6 písm. b) Smernice č. 2003/88/ES, a teda o pravidelnom prekračovaní maximálneho týždenného pracovného času presahujúceho 48 hodín, žalobca predložil výpisy z dochádzkového systému za žalované obdobie a výplatné pásky; tieto žalovaný žiadnym spôsobom nespochybnil, preto ich odvolací súd považoval za nesporné.

11.1 Súd prvej inštancie posúdil nárok žalobcu podľa ustanovení Smernice č. 2003/88/ES, zákona č. 315/2001 Z.z. a Občianskeho zákonníka; pozornosť venoval výkladu pojmov „pracovný čas“ či „čas odpočinku“; tieto vyplývajú jednak zo Smernice č. 2003/88/ES ako aj z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie. Okresný súd mal na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že vnútroštátna právna úprava umožňuje zamestnávateľovi žalobcu nezapočítavať neaktívnu časť služobnej pohotovosti do služobného času a rozvrhnúť mu služobný čas tak, že tento presiahne maximálnu hranicu stanovenú čl. 6 písm. b) Smernice č. 2003/88/ES; súd prvej inštancie správne vychádzal aj z judikatúry Súdneho

dvora Európskej únie, v zmysle ktorej sa členské štáty nemôžu odchýliť od súboru povinností vyplývajúcich z ustanovení smernice, vrátane pojmov – pracovný čas a čas odpočinku (pozri C-518/15 vo veci Ville de Nivelles).

12. Odvolateľ uplatnil odvolacie dôvody uvedené v ustanovení § 365 ods.1 písm. b), d), f) a h) C.s.p..

12.1 Odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 písm.b) C.s.p. je naplnený vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci strane sporu realizáciu jej práv, dosiahne určitú intenzitu. Konkrétne pochybenie súdu musí byť hodnotené v kontexte celého konania. V rámci námietky v zmysle citovaného ustanovenia C.s.p. odvolateľ namietal nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie

12.2 Inou vadou konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods.1 písm. d/ C.s.p.) je procesná vada, ktorá nie je subsumovateľná pod ostatné odvolacie dôvody, pokiaľ mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (napr. pochybenia pri vykonávaní dôkazov, porušenie povinnosti viazanosti súdu iným rozhodnutím). Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť súdneho rozhodnutia.

12.3 Odvolacie námietky týkajúce sa vád v skutkových zisteniach súdu prvej inštancie sa môžu prejavíť v nevykonaní navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 365 ods.1 písm.e/ C.s.p.), alebo v nesprávnom hodnotení dôkazov, ktoré vyústilo do nesprávnych skutkových zistení (§ 365 ods.1 písm.f/ C.s.p.). Z podaného odvolania možno vyvodíť, že odvolateľ namietal skutkové zistenie týkajúceho sa odpovede na argumentáciu, či za konkrétne obdobie skutočne dochádzalo k prekročeniu maximálneho limitu pracovného času a či dochádzalo v dôsledku nerešpektovania smernice k stratu voľného času žalobcu, ktoré by malo za následok stratu možnosti rozvíjania osobných, rodinných, priateľských aktivít a fyzickej a psychickej relaxácii.

12.4 Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Cdo/222/2009 zo dňa 26.2.2020); nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2MCdo/4/2009). Z hľadiska nesprávneho právneho posúdenia bolo odvolacou argumentáciu žalovaného (okrem iného) tvrdenie, že Smernica č. 2003/88/ES bola do zákona č. 315/2001 Z.z. transponovaná správne; žiadne ustanovenie zákona č. 315/2001 Z.z. nie je v rozpore so Smernicou č. 2003/88/ES.

13. Pokiaľ ide o transpozíciu smernice, jej ustanovenia musia byť prebraté do právneho poriadku členského štátu, ktorému je určená tak, aby bola ich záväznosť nespochybniteľná a aby sa dosiahol stav, ktorý je v súlade s cieľom sledovaným smernicou. Z bodu 5 Prílohy č.4 zákona č. 315/2001 Z.z. vyplýva, že žalovaný prebral Smernicu č. 2003/88/ES do predmetného zákona. Súd prvej inštancie po právom posúdení veci však konštatoval, že cieľ sledovaný čl.6 písm. b) Smernice č. 2003/88/ES nebol v zákone č. 315/2001 Z.z. dosiahnutý; s uvedeným záverom okresného súdu sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje.

13.1 Článok 6 písm. b) Smernice č. 2003/88/ES ustanovuje, že priemerný pracovný čas pre každé obdobie siedmich dní, vrátane nadčasov, neprekročí 48 hodín. Pracovným časom je v zmysle čl.2 ods.1 citovanej Smernice akýkoľvek čas, počas ktorého pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju činnosť alebo povinnosti v súlade s vnútroštátnymi predpismi a/alebo praxou; čas odpočinku je akýkoľvek čas, ktorý nie je pracovným časom (čl.2 ods.2). Podľa ustanovenia § 85 ods.1 zákona č. 315/2001 Z.z. je služobným časom príslušníka časový úsek, v ktorom tento vykonáva štátnu službu a je k dispozícii služobnému úradu; služobný čas príslušníka je 40 hodín týždenne (§ 85 ods.2 veta prvá zákona č. 315/2001 Z.z.); služobný čas príslušníka môže byť rozvrhnutý nerovnomerne; nerovnomerne rozvrhnutý služobný čas príslušníkov je rozvrhnutý na obdobie šiestich mesiacov; pri nerovnomernom rozvrhnutí nesmie byť dĺžka služobného času v jednotlivých služobných dňoch vyššia ako 18 hodín; celková dĺžka vykonávania štátnej služby a na ňu bezprostredne nadväzujúcej určenej

služobnej pohotovosti v mieste vykonávania štátnej služby je najviac 24 hodín v služobnom dni (§ 86 ods.1, ods.2 zákona č. 315/2001 Z.z.). V zmysle ustanovenia § 92 ods.1 citovaného zákona určuje služobný úrad príslušníkovi služobnú pohotovosť v štátnej službe v mieste vykonávania štátnej služby, ktorá bezprostredne nadväzuje na vykonávanie štátnej služby podľa ustanovenia § 86 ods.2 v rámci rozvrhnutia služobného času. Pokiaľ žalovaný tvrdil, že Smernica č. 2003/88/ES bola do právneho poriadku Slovenskej republiky transponovaná správne, odvolací súd považoval za relevantné upriamiť pozornosť na znenie citovaných ustanovení zákona č. 315/2001 Z.z. pred vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie a po jej vstupe; posudzované ustanovenia boli prakticky v totožnom znení súčasťou zákona č. 315/2001 Z.z. už v znení účinnom od 1.4.2002; po vstupe Slovenskej republiky do Európskej únie došlo k zmene ustanovenia § 86 ods.1 len čo sa týka nerovnomerného rozvrhnutia služobného času (z pôvodného obdobia celého roka došlo k zmene jeho rozvrhnutia na obdobie štyroch, resp. šiestich mesiacov) a výkon služobnej pohotovosti bol rozdelený na služobnú pohotovosť, ktorá bezprostredne nadväzuje na služobný čas (§ 92 ods.1) a služobnú pohotovosť mimo rozvrhnutia služobného času (§ 92 ods.2).

13.2 Vychádzajúc z obsahu ustanovení § 85 ods.1, ods.2, § 86 ods.1, ods.2 a § 92 ods.1 zákona č. 315/2001 Z.z. je zrejmé, že zákon oddeľuje vykonávanie štátnej služby príslušníka HaZZ v rámci služobného času a vykonávanie štátnej služby v rámci určenej služobnej pohotovosti, ktorá nadväzuje na jeho služobný čas; v oboch prípadoch sice ide o výkon štátnej služby, služobná pohotovosť sa však do služobného (pracovného) času príslušníka HaZZ nezapočítava, uvedené napriek tomu, že nejde o čas odpočinku predpokladaný Smernicou. Vnútroštátna právna úprava v zákone č. 315/2001 Z.z. umožňuje zamestnávateľovi žalobcu nezapočítavať neaktívnu čas služobnej pohotovosti do služobného času a rozvrhnúť žalobcovi pracovný čas tak, že ten presiahne maximálnu hranicu týždenného pracovného času stanovenú v čl.6 písm. b) Smernice č. 2003/88/ES. V nadväznosti na uvedené odvolací súd konštatuje, že zákon č. 315/2001 Z.z. v rozpore so Smernicou č. 2003/88/ES vyčleňuje zo služobného (pracovného) času príslušníka HaZZ čas určenej služobnej pohotovosti, hoci Smernica č. 2003/88/ES neumožňuje, aby členské štáty ponechali v platnosti alebo prijali inú definíciu pojmu „pracovný čas“. V kontexte uvedeného má odvolací súd za to, že žalovaný v rámci preberania Smernice č. 2003/88/ES po vstupe do Európskej únie nezohľadnil skutočnosť, že pracovná pohotovosť je pracovným (služobným) časom pracovníka. V dôsledku tejto skutočnosti neobstojí argumentácia žalovaného, podľa ktorej nebolo preukázané prebratie Smernice č. 2003/88/ES, resp. že žiadne ustanovenie zákona č.315/2001 Z.z. nie je v rozpore so Smernicou.

14. Odvolateľ namietal súdom prvej inštancie posudzovanú otázku pracovného času a času odpočinku. K uvedenému odvolací súd uvádza, že žalobca sa v spore domáhal zaplataenia nemajetkovej ujmy vo výške 6.201,36 Eur; už v žalobe tvrdil a preukazoval, že u neho súhrn naskladaného priemerného týždenného pracovného času pravidelne presahuje 48 hodín týždenne; tvrdil, že vo všeobecnosti musí v tom-ktorom mesiaci odslúžiť 240 až 264 hodín mesačne. Veľmi konkrétne uviedol, že v jednotlivých kalendárnych rokoch kontinuálne pracoval viac ako 48 hodín týždenne; aj keď formálne jeho priemerný služobný čas bol v konkrétnych mesiacoch „v norme“ 40-tich hodín, bolo to z dôvodu, že pracovná pohotovosť sa vo fonde pracovného času nezohľadňovala. Za žalované obdobie odpracoval spolu 1.787,32 hodín služobnej pohotovosti, z toho 1.761,55 hodín pohotovosti určenej a 25,77 hodín pohotovosti nariadenej a žiadna z odpracovaných hodín služobnej pohotovosti mu do fondu pracovného času započítaná nebola. Pri stanovení rozsahu odpracovaných hodín; vychádzal z výplatných pásov a plánu služieb, ktorý premietol do prehľadnej tabuľky; už v žalobe uviedol, že jeho priemerný týždenný pracovný čas v roku 2020 dosiahol 51,62 hodín; v roku 2021 dosiahol 49,27 hodín, v roku 2022 priemerný mesačný pracovný čas dosiahol 51,07 hodín a v roku 2023 priemerný mesačný pracovný čas dosiahol 50,83 hodín. Ak sa súd prvej inštancie s takýmto výpočtom stotožnil, je zrejmé, že mal za preukázané, že žalobca pravidelne odpracoval viac ako 48 hodín týždenne.

14.1 Uvedené skutkové tvrdenia, ktoré žalobca preukazoval aj listinnými dôkazmi, poprel žalovaný len všeobecnou právnou argumentáciou. Podstatné je, že žalovaný v písomnom vyjadrení neuviedol, aký bol rozsah výkonu služby žalobcu v jednotlivých obdobiach, či už kalendárnych (ročných, mesačných, týždenných) alebo referenčných (6-mesačných, 4-mesačných). Pre odvolací súd je pritom logické, že pokiaľ žalobca napr. v roku 2023 dosiahol priemerný mesačný pracovný čas 56 hodín a prípadne v niektorom mesiaci odpracoval menej ako 56 hodín (prípadne aj menej ako „povolených 48 hodín“), o to viac pri váženom priemere odpracoval v iných kalendárnych mesiacoch.

14.2 V konaní pred súdom prvej inštancie žalovaný argumentáciu v nastolenej otázke dostatočne nekonkretizoval. Vyjadroval sa k otázke nemajetkovej ujmy, spôsobu jej výpočtu (tvrdenie o tzv. mzdovom nároku), podstatu nemajetkovej ujmy a spôsobu zisťovania je výšky. K priemernému pracovnému času najmä argumentoval povinnosťou žalobcu preukázať samotné porušenie čl.6 písm. b) Smernice č. 2003/88/ES vo vzťahu k jeho plánu služieb; tvrdil priamu aplikovateľnosť ustanovení o referenčnom období a vo všeobecnosti sa vyjadril aj k otázke dní voľna, ktoré nie sú pracovným časom. Poukázal na výšku priznaných náhrad nemajetkovej ujmy všeobecnými súdmi v obdobných veciach. Táto argumentácia však bola mimoriadne nekonkrétna, nebolo zrejmé, z čoho žalobca vychádzal, ako počítal referenčné obdobie a akým výpočtom k svojmu tvrdeniu dospel. Aj keď v písomnom vyjadrení tvrdil, že tabuľky k žalobe nemožno považovať za dôkaz, ktorý by predstavoval výšku nemajetkovej ujmy, nakoľko výpočet žalobcu je máľúci a predstavuje skôr výpočet odškodnenia vo forme vyplatenia peňažnej náhrady škody formou doplatku, žalovaný žiaden dôkaz svojich tvrdení nepredložil a nepredložil vlastný výpočet žalobcom odpracovaných hodín, hoci nepochybne rovnaké podklady, ktoré použil k uvedeniu odpracovaných hodín žalobca, mal k dispozícii i žalovaný, prostredníctvom osobného úradu žalobcu, ktorý je v podriadenej pozícii oproti žalovanému.

14.3 Ak si potom v tejto podstatnej otázke súd prvej inštancie osvojil skutkové tvrdenie žalobcu podopreté dôkazom, nemožno jeho skutkovým záverom nič vytknúť.

15. Žalovaný tvrdil, že žalobca neosvedčil, že by mu vznikol nárok na náhradu škody (nemajetkovej ujmy). Všeobecné podmienky nevyhnutné na úspešné uplatnenie práva definoval okresný súd správne; v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie štát zodpovedá jednotlivcovi za škodu spôsobenú porušením práva Únie ak (a) porušená norma práva Únie priznáva právo fyzickým osobám alebo právnickým osobám alebo zakladá povinnosti pre členský štát; (b) porušenie práva Únie je dostatočne závažné a (c) medzi porušením práva Únie členským štátom a vznikom škody jednotlivca existuje príčinná súvislosť; o výške náhrady škody vždy rozhoduje vnútroštátny súd.

15.1 Predpoklady zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú žalobcovi boli splnené aj podľa názoru odvolacieho súdu. Článok 6 písm. b) Smernice č. 2003/88/ES priznáva pracovníkom právo na priemerný týždenný pracovný čas vrátane nadčasov v rozsahu 48 hodín; ustanovenie článku 6 písm. b) Smernice č. 2003/88/ES má priamy účinok; priznáva jednotlivcom práva, ktoré môžu priamo uplatniť v konaní pred vnútroštátnymi súdmi. Uvedené ustanovenie Smernice č. 2003/88/ES (čl.6 písm. b/) nebolo do právneho poriadku Slovenskej republiky prebraté správne; právny poriadok Slovenskej republiky umožňuje, aby priemerný pracovný čas žalobcu vrátane nadčasov presiahol 48 hodín. Ani poukaz na potrebu aplikácie referenčného obdobia 6 mesiacov na týchto záveroch nič nemení, nakoľko podľa skutkových zistení súdom prvej inštancie žalobca v spornom období prekračoval dĺžku priemerného pracovného času viac ako 48 hodín týždenne, odvolací súd dodáva, že ak vo všetkých mesiacoch, v ktorých 48 hodín nedosiahol, tak bolo z dôvodov na jeho strane a nie z dôvodu, že by potreba neprekročovania 48 hodinového pracovného času za týždeň bola rešpektovaná. Ak podmienky pre uplatnenie žalovaného nároku vyžadujú dostatočnú závažnosť, táto bola preukázaná; zo strany žalovaného došlo k porušeniu jasnej a konkrétnej právnej normy Únie, ktorá neponecháva členským štátom priestor na voľnú úvahu a ide o porušenie práva únie, ktoré je v zjavnom rozpore s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie.

15.2 Reagujúc na odvoláciu argumentáciu odvolací súd zdôrazňuje, že v zmysle odôvodnenia Smernice č. 2003/88/ES účelom stanovenia maximálneho týždenného pracovného času je zabezpečenie potreby odpočinku, aby pracovník v dôsledku vyčerpania alebo iného nepravideľného rozvrhnutia práce nespôsobil úraz sebe, ani spolupracovníkom a ani iným osobám; zároveň aby si krátkodobo alebo dlhodobo nepoškodil zdravie. Ak uvedený cieľ stanovený Smernicou dosiahnutý nebol (zabezpečenie dostatočného času odpočinku), došlo súčasne k zásahu do práva žalobcu na súkromie a rodinný život vyplývajúce z článku 19 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky. Žalobca reálne musel odpracovať viac, ako bol povinný v zmysle Smernice č. 2003/88/ES, prichádzal týmto spôsobom o čas, ktorý by chcel a mohol venovať svojej rodine, priateľom, záľubám a iným aktivitám, psychickou či fyzickou regeneráciou, ktoré s jeho pracovným zaradením nesúvisia a na úkor svojich blízkych a potenciálnych aktivít musel tráviť čas v práci.

16. Odvolací súd má v zhode so závermi súdu prvej inštancie za to, že uplatnený nárok bol žalobcom riadne odôvodnený čo do právneho základu a aj jeho výšky; súd prvej inštancie odôvodnil, z akého

dôvodu považoval priznaný nárok za dôvodný, svoje závery vo vzťahu k výške nemajetkovej ujmy porovnal s inými rozhodnutiami v právne a skutkovo obdobných veciach, keď niektoré všeobecné sudy nemajetkovú ujmu priznávajú len na základe voľnej úvahy neberúc do úvahy ani počet odpracovaných hodín služobnej pohotovosti, ktorý sa nezapočítava do pracovného času hasiča. Súd prvej inštancie pritom uviedol, že žalobca za primeranú náhradu považoval finančné odškodnenie rovnajúce sa odmene, ktorú mu priznáva zákon o HaZZ ako pri nariadenej služobnej pohotovosti (mimo určenej služobnej pohotovosti). Je zrejmé, že okresný súd uvedený spôsob výpočtu nemajetkovej ujmy aproboval, považoval ho za primeraný charakteru a spôsobu zásahu do práv žalobcu a následkom vzniknutým v jeho živote (ktoré zistil výsluchom žalobcu).

17. Zo súdom prvej inštancie vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca v žalovanom období (od júla 2020 do mája 2023) odpracoval 1.787,32 hodín služobnej pohotovosti, ktoré mu neboli, v rozpore s čl. 2 Smernice č. 2003/88/ES, započítané do fondu odpracovaného (služobného) času. Uvedené predstavuje cca celkom 233 „bežných“ osemhodinových pracovných zmien v období troch rokov, ktoré neboli započítané do fondu pracovného času, ktoré však žalobca nemohol prežiť bežným spôsobom – rozvíjaním rodinných a priateľských vzťahov, mimopracovnými aktivitami, musel byť k dispozícii zamestnávateľovi a aj keď mohol odpočívať, musel byť do jednej minúty pripravený na zásah. Kvalita „odpočinku“ žalobcu tak bola neporovnateľná v súvislosti s odpočinkom osôb, ktoré takéto povolanie nevykonávajú. Žalovaný zrejme mieni naznačiť, že pokiaľ žalobca neutrpel významnú a merateľnú traumu vo svojom zdravotnom stave, rodinných a priateľských vzťahoch, nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nemá, nakoľko táto nie je merateľná. S uvedeným sa odvolací súd nestotožňuje; je pomerne náročné preukázať, akú by mal kvalitu života žalobca vo všetkých oblastiach, pokiaľ by pravidelne k prekročovaniu pracovného (služobného) času nedochádzalo. Uvedené by pre odvolateľa bolo zrejme porovnateľné iba v prípade, pokiaľ by odvolateľ (jeho zamestnanec) mal vykonať v priebehu troch rokov ďalších 233 pracovných zmien čo aj s možnosťou oddychu, ale na pracovisku, v pohotovostnom oblečení a pripravený nastúpiť na zásah do jednej minúty od jeho nariadenia. Napokon súd prvej inštancie dokazovanie v tomto smere výsluchom žalobcu vykonal, zistil, že žalobca nemôže byť svojej matke nápomocný v rozsahu, v akom by si to sám predstavoval; žalobca nemôže byť účastný na aktivitách svojich maloletých detí v rozsahu, v akom si to maloleté deti vyžadujú. Z dôvodu nedostatočného personálneho obsadenia hasičskej stanice (čo je v podstate dôvodom, pre ktorý sa vyžaduje pracovný čas v rozsahu viac ako 48 hodín) dochádza k nemožnosti si vopred naplánovať dovolenku; žalobca bol z dovolenky aj z dôvodu stiahnutý. Naplánovanie akejkoľvek voľnočasovej aktivity je z dôvodu zastupovania kolegov problematické. Bez akejkoľvek polemiky uvedené zasahuje do osobnostných práv žalobcu, a to nielen do práva na primeraný odpočinok po práci ale prostredníctvom toho aj do práva na súkromný a rodinný život, a to len z dôvodu, že žalovaný je dlhodobo až trvalo nečinný vo vzťahu k úprave legislatívy a k novelizácii pristupuje až pod tlakom rozhodovania súdneho dvora a Európskej komisie, ako správne poukázal žalobca (bod 6.6 tohto rozsudku). V tomto smere odvolací súd uzatvára, že nerešpektovaním Smernice č. 2003/88/ES tak bolo zasiahnuté do práva žalobcu na súkromný a rodinný život ako aj do práva na ochranu jeho zdravia, za ktoré mu patrí nárok na primerané odškodnenie a žalobca svoj nárok riadne, čo do základu aj výšky preukázal.

18. Argumentácia žalovaného vo vzťahu k tomu, že žalobca už prijatí do HaZZ mal mať vedomosť o tom, aké sú jeho pracovné povinnosti, pracovný (služobný) čas, aký je rozsah nadčasov a podmienky, do akých do zboru nastupuje a išlo o slobodné rozhodnutie žalobcu a pred vstupom do zboru si mal zväžiť, či mu takéto podmienky vyhovujú, nie je v žiadnom prípade relevantná. Žalobcu na pomyselnú miskú váh nemohol dať skutočnosť, že v dôsledku nesprávnej transpozície Smernice č. 2003/88/ES bude jeho právo na primeraný čas odpočinku po práci porušované trvalo, bez reálnej legislatívnej snahy o nápravu aj týmto rozsudkom konštatovaného protiprávneho stavu.

19. V kontexte uvedeného preto odvolací súd konštatuje, že okresný súd správne aplikoval ustanovenie § 11 v spojení s § 13 Občianskeho zákonníka týkajúce sa nároku na náhradu nemajetkovej ujmy priznávanej fyzickým osobám v prípade zásahu do ich osobnostných práv. Len samotné konštatovanie porušenia práva by vzhľadom na odpracovanie viac ako 1700 hodín nezapočítaných do fondu pracovného času, ktoré žalobca mohol venovať iným aktivitám, nebolo dostatočným zadostučinením; týmto sa javí byť práve odškodnenie v podobe peňažnej náhrady takto vzniknutej ujmy. Zároveň netreba opomínať, že aj právo Európskej únie uznáva, že v dôsledku jeho porušenia môže dôjsť u poškodenej osoby k náhrade nemajetkovej ujmy (čl. 82 Nariadenia Európskej únie č. 2016/679).

20. Odvolací súd iba pripomína, že účelom zákona o HaZZ nie je iba ochrana všeobecného záujmu ale aj potreba, aby služobné činnosti vykonávali osoby na to v plnom rozsahu spôsobilé, zdravotne, fyzicky a aj psychicky. Právne uvedenému zodpovedá právna úprava definujúca najvyššie prípustný priemerný výkon služby. Ak dochádzalo k pravidelnému prekračovaniu služobného času na týždennej a mesačnej báze, nemožno dôvodne tvrdiť, že k nemajetkovej ujme nedošlo len preto, že v období šiestich mesiacov, ktoré žalovaný považuje za referenčné obdobie, bol žalobca práceneschopný, resp. mal dovolenku. Iba odpočítanie niekoľkých dní dovolenky a práceneschopnosti (ako to naznačuje žalovaný) od odpracovaných dní v období šiestich mesiacov totiž nemá za následok, že žalobca nebol v zostávajúcom časovom úseku preťažovaný časom nad rámec povolených 48 hodín týždenne.

21. Ak odvolateľ poukázal na iné názory niektorých odvolacích súdov, prípadne niektorých ich senátov senát rozhodujúci o podanom odvolaní zdôrazňuje, že tieto nepredstavujú ustálenú súdnu prax najvyšších súdnych autorít. Napokon v niektorých nastolených otázkach nie je zjavné, aký by mali dopad na správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, pokiaľ okresný súd v otázke právneho základu nároku vo vzťahu k pravidelnému prekračovaniu priemerného týždenného pracovného času vychádzal zo skutkových tvrdení žalobcu podloženého listinnými dôkazmi a ktoré boli žalovaným spochybnené len všeobecnou a nie konkrétnou argumentáciou. Iba nesúhlas so závermi súdu prvej inštancie nepredstavuje ich nesprávnosť.

22. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd nepovažoval odvoláciu argumentáciu žalovaného za spôsobilú privodiť zmenu alebo zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie, a preto rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. postupom podľa ustanovenia § 387 ods. 1, ods. 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil. Ako vecne správny odvolací súd potvrdil aj závislý výrok o nároku na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie správne vychádzal zo zásady úspechu v sporovom konaní a nárok na náhradu trov konania priznal plne úspešnému žalobcovi proti žalovanému, ktorý v spore úspešný nebol.

23. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania odvolací súd aplikoval ustanovenie § 396 ods. 1 v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 C.s.p. a žalobcovi, v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešnému, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% proti žalovanému, ktorý v odvolacom konaní úspešný nebol.

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2, druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 C.s.p.)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C.s.p.).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolať musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolaťom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.